

Verlag Floronexcursie Ruigoord zaterdag 31 juli 2010.

Om Ruigoord lag jarenlang een kale zandvlakte die bedoeld was voor uitbreiding van de westelijke havens. Met de aanleg van de Afrikahaven nadert vijftig jaar later de uitbreiding haar voltooiing. Het zand ligt dus een halve eeuw braak en aangezien Ruigoord in een selectiehok ligt leek het de moeite waard er een streep-excursie te organiseren. Deze verwachting is niet beschaamd! Bovendien zullen de laatste stukken braakland binnen afzienbare tijd verdwenen zijn. Ten opzichte van enkele jaren geleden is negentiende van het braakland in het hok bebouwd of geploegd en ingezaaid.

Slechts een vijftal hectares van het 50 jaar oude braakliggende zand is overgebleven zoals onder te zien is. De rode stippellijn is de gelopen route. Deelnemers hebben vanzelfsprekend links en rechts uitstapjes gemaakt. Het stukje rechtsboven schijnt ook nog 'onbedorven te zijn', maar daar was helaas geen tijd meer voor.

Ondanks het nogal regenachtige weer verzamelden zich op zaterdagochtend 10 deelnemers bij het kerkje in Ruigoord.

Het strepen begon in het dorp waar de gewone ruderaal soorten stonden. Vervolgens over het braakland. Dan de bermen aan beide kanten van de Westportweg om te eindigen met het zuidelijk en westelijk deel van Ruigoord. De rest van het hok is voornamelijk een bouwplaats door hoge hekken omgeven.

In het dorp kwamen we de te verwachten soorten tegen maar ook **Bloedzuring** (*Rumex sanguineus*), **Hertsmunt** (*Mentha longifolia*), **Bieslook** (*Allium schoenoprasum*), **Italiaanse aronskelk** (*Arum maculatum*) en **Hartgespan** (*Leonurus cardiaca*). Verwilderd of niet, het zijn leuke soorten om te vinden. Aan het water stond **Zeeaster** (*Aster tripolium*). Op de rand van het braakland vonden we **Gewone ossentong** (*Anchusa officinalis*) en **Keizerskaars** (*Verbascum phlomides*).

Het braakland was het hoogtepunt van de dag zodat we daar een flink deel van de dag hebben doorgebracht. Het zag er uit als een natuurlijk schraal grasland met een ijle vegetatie waar de bodem, al dan niet bedekt met mos, zichtbaar was.

We vonden **Wondklaver** (*Anthyllis vulneraria*); **Rode -**, **Stijve -** en **Kleverige ogentroost** (*Odontites vernus* ssp *serotinus*, *Euphrasia stricta* en *Parentucellia viscosa*); **Strand-**, **Fraai-** en **Echt duizendguldenkruid** (*Centaureum littorale*, *C. pulchellum* en *C. erythraea*); **Scherpe fijnstraal** (*Erigeron acer*); **Slanke mantelanjer** (*Petrorhagia prolifera*); **Rond wintergroen** (*Pyrola rotundifolia*); **Sierlijke vetmuur** (*Sagina nodosa*); **Kegelsilene** (*Silene conica*) en **Moeraswespenorchis** (*Epipactis palustris*)

Al deze soorten komen voor in redelijke tot grote aantallen. De samenstelling van de vegetatie is geen verrassing op de Mantelanjer na. Maar het is wel verheugend dat op het relatief kleine restant braakland, dit alles nog te vinden is.

Aan de zuidkant van dit terrein is onlangs een spoor aangelegd en in de berm tussen het spoor en Westpoortweg is pas een kabel of buis ingegraven. Dat **Smal vlieszaad** (*Corispermum intermedium*) er nu in grote aantallen groeit is niet zo vreemd. Ook **Doornappel** (*Datura stramonium*) is te verwachten. Maar dat de graafactiviteiten oorzaak lijken tot het verschijnen van **Absintalsem** (*Artemisia absinthium*); **Hyssop** (*Hyssopus officinalis*); **Dille** (*Anethum graveolens*); **Korenbloem** (*Centaurea cyanus*) en **Kleine pimpernel** (*Sanguisorba minor* subsp. *minor*) en **Stijve steenraket** (*Erysimum virgatum*)?

Een deel van soorten zou het gevolg van uitzaai kunnen zijn, maar Stijve steenraket zeker niet. De korenbloemen waren netjes blauw en zouden via de spooraanleg hier terechtgekomen kunnen zijn. Een spontane verspreiding van de andere soorten door de grondverzetmachines is wellicht de eenvoudigste verklaring.

De brede middenberm van de Westpoortweg bestaat uit een soortgelijke vegetatie als het braakland, maar lijkt door maaien verarmd. Alleen kegelsilene werd nog gevonden. De zuidberm was minder boeiend behalve de Stijve steenraket. Op een overhoekje naast de weg vonden we nog een groeiplaats met een dozijn **Late stekelnoot** (*Xanthium strumarium*); een soort die al jaren in het Westelijk havengebied voorkomt. Het grasland in het zuidwestelijk deel was door diepe sloten deels niet te bereiken. Wat wel bezocht werd leverde niet veel bijzonders op.

Teruggekomen in het dorp werd tot de laatste stap nog nieuwe soorten gestreept. In totaal zijn er 234 soorten gevonden. Al met al een bevredigend aantal.

Nb. Een week later heb ik de noordoostelijke hoek gedaan. Vijf nieuwe soorten waaronder **Zomerbitterling** (*Blackstonia perfoliate ssp perfolata*). Meer dan vijftig planten waaronder flinke exemplaren.

Op de achtergrond de nieuwbouw met links nog net Ruigoord.
Foto: Peter Wetzels

Kleverige ogentroost Foto: Marcel Hospers

Hyssop Foto: Marcel Hospers

Bij de Absinthalsem Foto: Marcel Hospers